

NOVICE ITR: Trajnostno kmetijstvo in GSO

23. september 2009

Mešanice kemikalij samce izpostavljajo tveganjem

Na Inštitutu za trajnostni razvoj opozarjamo na nove raziskave, objavljene v Environmental Health Perspectives¹.

Te so pokazale, da izpostavljenost mešanicam kemikalij škoduje bolj, kot je bilo domnevano do sedaj. Raziskovalci so odkrili, da je bil zdrav razvoj reproduktivnih organov pri podganjih mladičih oviran zaradi mešanice kemikalij, ki jih najdemo v hrani, potrošniškimi izdelki in okolju. Povzetek nove raziskave², ki sta jo naredili Heather Hamlin in Wendy Hessler, zaključí: "izpostavljenost več kemikalijam je veliko bolj škodljiva za podganje samce, kot pa bi predvidevali na podlagi izpostavljenosti le eni kemikaliji; četudi je stopnja posameznega kontaminanta v mešanici tolikšna, da sam po sebi ne povzroča nobene reakcije. Pojavnost deformacij penisa je bila veliko večja pri mešanicah, čeprav na podlagi učinka individualne kemikalije ne bi sklepali na to." Ko so posamezne kemikalije testirale nadzorne institucije v ZDA, v količinah, smatranih za varne, niso ugotovili nobenih stranskih učinkov. "Toda, ko so bile kemikalije zmešane skupaj, je bilo pri podganah možno opaziti zmanjšanje anogenitalne razdalje, kar kaže na povečano feminizacijo podgan."

Raziskava kaže na neprimerno stanje trenutnih predpisov glede uporabe pesticidov, saj so posamezne komponente preizkušene samo posebej, ne pa tudi učinki v mešanici. Scenarij v realnem svetu vključuje izpostavljenost mnogim pesticidom in več stotim kemikalijam vsak dan. Na primer, What's On My Food?³ najde na jabolkih, pridelanih na običajen način, 42 različnih pesticidov, kar kaže na veliko možnost pravega kemičnega koktajla na vsakem industrijsko pridelanemu jabolku. Kristin Schafer, sodelavka Pesticide Action Network v ZDA, dodaja: "Znanost ponovno potrjuje našo močno zaskrbljenost, da ameriška politika glede kemikalij ne ščiti zdravja ljudi ali ekosistema pred škodljivimi učinki."

Dodajamo, da stanje v Evropski uniji in Sloveniji ni nič drugačno, saj veljajo bolj ali manj enaki predpisi glede kmetijskih kemikalij. Zato je toliko bolj nujno, da poskrbimo za prehod na kmetijstvo, ki ne bo odvisno od kmetijske kemije, saj praksa npr. na ekoloških kmetijah kaže, da to ni nikakršna utopija.

¹ <http://www.ehponline.org/docs/2009/0900689/abstract.html>

² <http://www.environmentalhealthnews.org/ehs/newscience/bad-mix-exposures-safe-only-one-chemical-at-a-time/>

³ <http://www.whatsonmyfood.org/food.jsp?food=AP>